

Ontmoet die US se nuwe Kanselier

Dr Frederik van Zyl Slabbert, bekende politieke kommentator en stigter van die Instituut vir Demokrasie in Suid-Afrika (Idasa), is die nuwe Kanselier van die Universiteit Stellenbosch (US). *Kampusnuus* het met dr Slabbert, wat amptelik môre (1 Augustus) ingehuldig word, gaan gesels om meer te wete te kom oor die man agter die naam.

Dr Frederik van Zyl Slabbert

Vertel ons 'n bietjie van jou agtergrond as politieke kommentator en aktivis.

Vanaf my dosentjare, beginnende by Stellenbosch, was my intellektuele en waardefokus op die onaanvaarbaarheid en onhoudbaarheid van Apartheid as amptelike ideologie vir Suid-Afrika. Geleidelik is ek by verskeie pogings, gesprekke en georganiseerde aksies ingetrek om bogenoemde standpunt uit te brei en meer mense te betrek. Sodoende het ek 'n redelike verskeidenheid insette gekry wat my analises help vorm het. Gevolglik betrek 'n verskeidenheid organisasies en ondernemings my nou om my opinie te vra.

Jy was die persoon wat die besoek van 'n groep Afrikaner-sakeleidi en -akademici aan die ANC in Dakar, Senegal, gereël het. Hoekom is daar besluit om tóe met die ANC te praat, en wat het julle gehoop om met daardie besoek te bereik?

Die Dakar-besoek is gereël omdat ons in Idasa van mening was dat houdings in Suid-Afrika gepolariseer het tussen Apartheid en Bevryding, ofswel onderdrukking en weerstand. Ons het

geglou voordat enige sinvolle onderhandel kon plaasvind, daar dialoog tussen die kampe moet wees. Dakar was nie die eerste poging tot sodanige dialoog nie. In die tussentyd het ons heelwat gespreksgeleenthede tussen jong Afrikaans- en Engelsprekende jongmense in plakkerskampe gereël. Ook was Dakar nie die enigste byeenkoms nie – daar was ook Ghana, Nigerië, Lusaka, Harare, Burkino Faso, ensovoorts.

Jy het onlangs die Adam Tas-organisasie op kampus toegesprek. Is dit reg om te sê dat jy van mening is dat studente meer moet fokus op hoe hulle 'n verskil in die samelewing kan maak in plaas daarvan om hulle oor veral regstellende aksie te bekommer?

Ja, dit is hoofsaaklik reg. Die gedagte is dat as jy sinvol betrokke raak om geërfde probleme die hoof te bied, regstellende aksie inhoud sal kry en nie net 'n gespreksonderwerp sal bly nie.

Jy het hier ook oor entrepreneurskap gepraat. Stien jy dit as die pad vorentoe vir Suid-Afrikers?

Nie as net dié pad vorentoe nie, maar

'n belangrike een van verskeie.

As opvolger van prof Elize Botha het jy groot skoenne om vol te staan. Hoe voel dit om in hierdie tyd as Kanselier van die US aangestel te word? En wat hoop jy om in hierdie rol te bereik?

Ek het nog nooit daarna gesmag om iemand se skoenne vol te staan nie. Elkeen het sy eie gewes en beperkinge. Ek sal na die beste van my vermoë my beskeie talente gebruik om in hierdie nuwe rol bruikbaar te wees vir my universiteit.

Jy is ook 'n oudMatie en 'n voormalige personeelid van die US. Vertel ons 'n bietjie oor jou jare as Matie en later as personeelid hier? Wat is vandag anders as die US van daardie tyd, en wat dink jy het dieselfde gebly?

Ek was 'n Wilgenhoffer as Matie en dit, in 1960, was 'n lewensveranderende ervaring. Vandag lyk dit heelwat rustiger daar. As dosent vanaf 1964 was ek verdiep in my studies en nie soseer bewus dat ek as oudMatie studeer het nie. Ek kan wel sê dat, nadat ek by Wits, Ikey en Rhodes klas gegee het, ek die grootste mate van akademiese vryheid op Stellenbosch

ervaar het. Sommiges in belangrike posities het nie gehou van wat ek sê nie, maar die Universiteit self het dit nooit vir my moeilik gemaak nie.

Jy wou onder meer 'n alternatiewe koerant begin en vanuit 'n ander hoek by die Studenteraad betrokke raak. Vertel ons meer daarvan.

Dit was maar net pogings om amptelike indoktrinering te ondermyn.

Ek verstaan dat jy ook 'n goeie skaak- en muurbalspeler is. Vertel ons meer hiervan.

Nee, ek was redelik in al twee, nooit goed nie. Vra maar vir dié met wie ek meeding het.

Jy is betrokke by meer as een organisasie wat op humanitêre vlak in veral Afrikalande betrokke is. Is dit 'n persoonlike passie?

Die Goree Institute in Senegal, The Open Society Initiative for Southern Africa, en The Institute for a Democratic Alternative in Zimbabwe (IDAZIM) is almal maar voortvloeiende van die oorspronklike Idasa/Dakar-gebeure. Met ander woorde, dit is almal pogings om gesprek en

dialoog oor 'oop' en demokratiese samelewings in Afrika te bevorder.

Hoe voel Van Zyl Slabbert tans oor die toekoms van Suid-Afrika?

Nooit buitengewone uitdagings wat my voluit met rus sal laat nie.

As 'n student die dag afgestudeer, wie moet hy of sy wees om suksesvol daar buite te wees? Water kenmerke moet so 'n persoon hê?

Daar is geen wonderformule nie, maar een ding wat baie sal help: Moenie vir jouself lieg of jouself probeer bluf nie.

WIE, WAT EN WAAR?

UNIVERSITEIT VEREER NNS-GEËVALUEERDE NAVORSERS

Die Universiteit het 77 navorsers van subkomitee A (Geestes- en Sosiale Wetenskappe) en subkomitee B (Natuurwetenskappe) aan wie die Nasionale Navorsingstigting (NNS) in 2008 'n evalueringstoekening toegeken het, tydens 'n onlangse geleentheid vereer. Hier is die navorsers van die Fakulteit Opvoedkunde wat vereer is saam met prof Arnold van Zyl, Viserektor: Navorsing (heel links) en prof Izak van der Merwe, Tydelike Waarnemende Direkteur: Navorsing (heel regs). Tweede van links is die navorsers prof Cornelia Roux; prof Floris van der Merwe; prof Leslie le Grange; prof Christa van der Walt en prof Eli Bitzer. (SSFD)

AUSAID BESOEK MGD TYGERBERG SE KAYAMANDI-KLINIEK

Australian Aid, beter bekend as AusAid, het onlangs die Kayamandi-kliniek besoek. AusAid is een van Maties Gemeenskapsdiens (MGD) Tygerberg se grootste donateurs. "Hulle hou daarvan om noue kontak met die program te hê en bly in gereelde kontak met ons. Jaarliks besoek die Hoë Kommissaris van Australië ons projekte sodat hy persoonlik kan sien hoe ons die program fisies uitvoer. In die verlede het die Australiese Minister van Finansies ook ons projekte saam met die Hoë Kommissaris en die Suid-Afrikaanse Minister van Finansies, Trevor Manuel, besoek," sê me Bobette Smit, Programbestuurder: MGD Tygerberg. Hier is mnr Matthew Williams (links), Hoof van Program in Africa, AusAid, saam met die Hoë Kommissaris van Australië, mnr Chris Moraitis (regs).

NATUURWETENSKAPPE HOU WINTERWEEK IN VAKANSIE

Die Natuurwetenskappe-Winterweek, wat ten doel het om graad 11- en 12- leersders meer oor beroepe en kursusse te leer, is in die vakansie deur die Fakulteit Natuurwetenskappe aangebied. Benewens praatjies oor programkeuses deur dosente en studente van die Fakulteit en die Departement Genetika, is die leersders op besoek aan die bedryf geneem. Lede van die Natuurwetenskappe-studentekomitee (NSK) het gehelp om die deelnemers tuis te laat voel op die Stellenbosch-kampus. Saam met Alet de Villiers (links) van Mosselbaai en Danroy Wells van Keimoes is NSK-lede Azel le Grange, Chris Delpont, Terry-Faye Ferndale, Lenny Mashava en die voorsitter Neil de Kock. (Engela Duvenage)

MINISTERIËLE KOMITEE BESOEK US

Die Ministeriële Komitee wat deur die Minister van Onderwys, me Naledi Pandor, getaak is om die vordering van transformasie en sosiale kohesie en die uitwissing van diskriminasie in openbare hoëronderrigingsinstellings te ondersoek, het onlangs die Stellenbosch-kampus besoek om die US-voortrekkers te bespreek. Die US-bestuur het vroeër vanjaar 'n verslag aan die Komitee gelewer. Van links voor is die Komiteeledes prof Mokubung Nkomo, prof Crain Soudien, prof Chika Sehoole en die Viserektor: Gemeenskapsinteraksie, prof Julian Smith. Agter van links is die Viserektor: Onderrig, prof Magda Fourie, die Rektor, prof Russel Botman, dr Charles Villa-Vicencio en mnr Wayne Dirk, albei van die Komitee, en dr Paul Cluver, Voorsitter van die Raad. (Anton Jordaan, SSFD)

PROF SWARTZ ASSISTS SUDANESE UNIVERSITY WITH HEALTH TRAINING PROGRAMME

Professor Leslie Swartz, Head of the Department of Psychology, was in Khartoum, Sudan, from 6 to 10 July 2008 where he participated in a capacity-building workshop in mental health training. Stellenbosch University partnered with the University of Oslo, Sintef, a Norwegian research agency, with which the University has a memorandum of understanding, and Afhad University for Women, based in Khartoum, to assist the University of Bahr el Ghazal to plan for the development of mental health training of medical students and health practitioners. As is the case with some other Sudanese universities, Bahr el Ghazal was forced to move to Khartoum from the south of Sudan to escape the war. Though the situation remains volatile, the university is planning to return to the south soon, where the mental health needs are great and resources very few. Following the training workshop, Prof Swartz visited Afhad University where he discussed their plans for a new master's programme in counselling and health psychology. On the photo with Prof Swartz is clinical psychologist Ms Amouna Tag Elsir, who is the Head of Psychology at Bahr el Ghazal University in Sudan.

1st SOUTHERN AFRICAN CONFERENCE ON THE FIRST-YEAR EXPERIENCE
OPENING CONVERSATIONS ON FIRST-YEAR SUCCESS
8 - 10 September 2008
Stellenbosch University
Stellenbosch, Western Cape, South Africa
http://www.us.ac.za/1st-year-conference/2008
fyep@us.ac.za

Die volgende uitgawe van *Kampusnuus* verskyn op 28 Augustus 2008
Redakteur: Lynne Rippenaar
Bladontwerp: Heloise Davis
Drukwerk: SunPrint
Advertensies: Conita Henry, tel: 808 4622, e-pos: chenny@sun.ac.za
Redaksionele bydraes aan: Die Redakteur, Adrin B-gebou, tel: 808 4851, fax: 808 3800, e-pos: lynne@sun.ac.za